

**КАФЕДРА ФІНАНСОВОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА
ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри _____,
протокол № _____ від "____" _____ 2020 р.
Зав. кафедри _____ Ситник Н. С.
(підпис) (прізвище, ім'я, по

батькові)

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЇХ ПРОВЕДЕННЯ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"БАНКІВСЬКА СИСТЕМА"

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань: 07 "Управління та адміністрування"
(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність: 072 "Фінанси, банківська справа та страхування"

освітня програма: "Фінанси, митна справа та оподаткування"

освітній ступінь: бакалавр

форма навчання: денна

Укладач:

Блащук-Дев'яткіна Н.З., к.е.н., доцент

(ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання)

ЛЬВІВ 2020

Зміст планів семінарських занять

Плани семінарських занять і методичні рекомендації щодо їх проведення з навчальної дисципліни включають такі розділи:

- РОЗДІЛ 1.** МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
- РОЗДІЛ 2.** КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
- РОЗДІЛ 3.** ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
- РОЗДІЛ 4.** КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

РОЗДІЛ 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарські заняття проводяться з метою закріплення теоретичних знань, одержаних під час лекційних занять, виконання самостійних та ІНДЗ і набуття практичних навичок фінансових розрахунків, аналізу їх результатів, складання висновків та пропозицій стосовно отриманих результатів.

На семінарських заняттях студенти виконують запропоновані їм завдання під керівництвом викладача після самостійного вивчення теми, користуючись літературними джерелами і конспектом лекцій.

**РОЗДІЛ 2. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№ заняття	Тема семінарського (практичного, лабораторного) заняття. Контрольні роботи (заліки по модулях)	Кількість годин
1	2	3
ЗАЛІКОВИЙ МОДУЛЬ № 1		
1	Тема 1. Історія виникнення та розвиток банківських систем Семінарське заняття по темі 1	2
2	Тема 2. Суть, типи та принципи функціонування банківської системи Семінарське заняття по темі 2	2
3	Тема 3 Центральні банки як складова банківської системи країни Семінарське заняття по темі 3	2
4	Тема 4. Організація діяльності комерційних банків Семінарське заняття по темі 4	2
5, 6	Тема 5. Формування ресурсів комерційного банку Практичне заняття по темі 5	4
7,8	Тема 6. Розрахунково-касові операції комерційних банків Семінарське заняття по темі 6 Практичне заняття по темі 6	4
9, 10	Тема 7. Кредитні операції комерційних банків Семінарське заняття по темі 7 Практичне заняття по темі 7	4
11	Тема 8. Операції банків з векселями Семінарське заняття по темі 8	2
12	Тема 9. Операції комерційних банків з цінними паперами Інвестиційні банківські операції Практичне заняття по темі 9	2
13	Тема 10. Операції банків в іноземній валюті Практичне заняття по темі 10	2
14	Тема 11. Нетрадиційні операції та банківські послуги в Україні Семінарське заняття по темі 11	2
15	Тема 12. Забезпечення фінансової стійкості банків Практичне заняття по темі 12	2
16	Залік по модулю, (контрольна робота)	2
Разом практичних (семінарських, лабораторних) занять		30
Разом контрольні роботи, заліки по модулях (ЗМ)		2
Разом годин		32

РОЗДІЛ 3. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

План семінарського заняття № 1

Тема № 1. Історія виникнення та розвиток банківських систем

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок»

Мета семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з теми, яка стосується історико-правових, наукових засад кредитно-банківської системи України та історію розвитку банків зарубіжних країн.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Походження банків та історія розвитку банків Стародавньої Греції, Риму, Італії, Англії, Польщі, Київської Русі.
2. Суть, види та класифікація банків.
3. Становлення банківської системи США. Типи кредитно-депозитних установ США. Характеристика діяльності банків США.
4. Суть фінансово-кредитної системи Німеччини. Форми банків Німеччини та основні напрями діяльності спеціалізованих банків Німеччини.
5. Сучасна банківська система Японії. Ознаки міцності фінансової системи Японії та її становище як лідера у світовому фінансовому просторі.
6. Етапи створення і розвитку національної банківської системи та її характеристика. Склад сучасної банківської системи.

План семінару: (проблемні питання і завдання, які спрямовують студента на їх обговорення)

1. Походження та розвиток банків
2. Поняття, призначення та класифікація банків
3. Сучасні банківські системи та їх характеристика
4. Банківська система України: структура, етапи становлення та сучасний стан розвитку

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

1. Історія виникнення і об'єктивні причини появи банків
2. Становлення банківської системи США
3. Розвиток банківської справи у Північній Європі.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, виконання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Закон України "Про банки і банківську діяльність" № 2121-III від 07.12.00 (з урахуванням змін).

Основна та допоміжна література:

1. Банківські операції: Підручник / М.І. Савлук, М.Ф. Пуховкіна, [та ін.]; за ред. А.М. Мороз. - 3-є вид., перероб. і доп. - К. : КНЕУ, 2008. - 608 с.
2. Васюренко О.В. Банківські операції: навч. посібник / О.В. Васю-ренко. - 6-те вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2008. - 318 с.
3. Копилюк О.І. Банківські операції : навч. посібник / О.І.Копилюк, Г.В. Боднарчук-Грита. – К.: Знання, 2010. – 447 с.
4. Реверчук С. К. Банківська система : підручник / С. К. Реверчук. – К. : Ліра-К, 2014. – 400 с.
5. Реверчук С.К. Банківська система: навч. підручник. / Реверчук С.К. – Львів «Магнолія 2006», 2017. - 400 с.
6. Журнал Банківська справа

Інтернет ресурси:

1. <http://www.ukrpravo.com/>
2. НБУ

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

План семінарського заняття № 2

Тема № 2 Суть, типи та принципи функціонування банківської системи

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок»

Мета семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з теми, яка стосується структури, типів та принципів функціонування банківських систем

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Суть поняття «банківська система».
2. Функції банківської системи.
3. Структура, типи та принципи функціонування банківських систем.
Характеристика однорівневої, дворівневої та трирівневої організаційної побудови банківської системи.
4. Взаємозв'язок вимог до функціонування дворівневої банківської системи та її функціями.
5. Структура вітчизняної банківської системи. Специфічні принципи банківської системи України

План семінару: (проблемні питання і завдання, які спрямовують студента на їх обговорення)

1. Суть та функції банківської системи
2. Структура, типи та принципи функціонування банківської системи
3. Передумови становлення та розвитку вітчизняної банківської системи
4. Міжнародні стандарти ведення банківського бізнесу

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

Підготовка доповідей, рефератів:

1. Банки як основний вид посередників на фінансовому ринку.
2. Склад та функції банківської системи.
3. Види комерційних банків, їх функції та операції.
4. Міжнародні фінансово-кредитні установи, форми їх співробітництва з Україною.
5. Спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи.
6. Банківське право як засіб державного регулювання банківської діяльності
Світовий досвід побудови служб банківського нагляду.
1. Історичні аспекти виникнення та сучасний стан банківської системи США.
2. Історичні аспекти виникнення та сучасний стан банківської системи Німеччини.
3. Історичні аспекти виникнення та сучасний стан банківської системи Англії.
4. Історичні аспекти виникнення та сучасний стан банківської системи Франції.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, виконання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Основна та допоміжна література:

1. Закон України "Про банки і банківську діяльність" № 2121-III від 07.12.00 (з урахуванням змін).
2. Постанова Правління Національного банку України Положення про порядок реєстрації та ліцензування банків, відкриття відокремлених підрозділів N 306 від 08.09.2011 (з урахуванням змін).
3. Реверчук С. К. Банківська система : підручник / С. К. Реверчук. – К. : Ліра-К, 2014. – 400 с.
4. Реверчук С.К. Банківська система: навч. підручник. / Реверчук С.К. – Львів «Магнолія 2006», 2017. - 400 с.
5. Вісник Національного банку України з додатком “Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності”
6. Економіка, фінанси, право.

Інтернет ресурси:

1. Сервер Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>
2. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua/>
3. Українське право <http://www.ukrpravo.com/>
4. НБУ <http://www.bank.gov.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

План семінарського заняття № 3

Тема № 3 Центральні банки як складова банківської системи країни

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок»

Мета семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з теми, яка стосується наступних питань: здійснення грошово - кредитної політики; основних засад організаційного та юридичного забезпечення діяльності НБУ; функцій та операцій НБУ.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Суть, роль та призначення Національного банку України (НБУ).
2. Правовий та організаційний статус НБУ.
3. Завдання, функції територіальних управлінь НБУ.
4. Функції НБУ та їх характеристика: НБУ як центральний банк держави та емісійний центр; регулювання НБУ банківської діяльності та нагляд за нею; валютний орган; банк держави; банк банків; організатор міжбанківських розрахунків; суть та економічні інструменти грошово-кредитної політики НБУ.
5. Операції, які виконує НБУ.
6. Органи управління НБУ.

План семінару: (проблемні питання і завдання, які спрямовують студента на їх обговорення)

1. Організаційно-правові основи функціонування НБУ
2. Функції та операції НБУ
3. Структура та форми управління НБУ
4. Грошово-кредитна політика НБУ

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

Підготовка доповідей, рефератів

1. Участь Національного банку у формуванні капіталу і діяльності міжнародних організацій.
2. Емісія грошей і регулювання готівкового грошового обігу НБУ.
3. Кредитно-розрахункове обслуговування комерційних банків
4. Національним банком України.
5. Вплив грошово-кредитної політики на динаміку ВВП.
6. Заходи впливу, що застосовуються до комерційних банків.
7. Центральний банк - банкір і фінансовий агент уряду.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, виконання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Закон України "Про Національний банк України"
2. Основні засади грошово-кредитної політики
3. Постанова Правління Національного банку України "Про врегулювання питань щодо приймання готівки для подальшого її переказу" № 42 від 12.02.2013 (з урахуванням змін).

Основна та допоміжна література:

1. Гудзь Т. П. Банківський нагляд : навч. посіб. / Т. П. Гудзь. – К. : Ліра-К, 2014. – 380 с
2. Кузнецова С. А. Банківська система : навч. посіб. / С. А. Кузнецова. – К. : ЦУЛ, 2013. – 400 с.

3. Реверчук С. К. Банківська система : підручник / С. К. Реверчук. – К. : Ліра-К, 2014. – 400 с.
4. Єгоричева С. Б. Організація фінансового моніторингу в банках : навч. посіб. / С. Б. Єгоричева. – К. : ЦУЛ, 2014. – 292 с.
5. Вісник Національного банку України з додатком “Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності”.

Інтернет ресурси:

1. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua/>
2. Українське право <http://www.ukrpravo.com/>
3. НБУ <http://www.bank.gov.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

План семінарського заняття № 4

Тема № 4. Організація діяльності комерційних банків

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок»

Мета семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з теми, яка стосується наступних питань: класифікація комерційних банків вітчизняної банківської системи та їх функції; види банківських об'єднань; характер базових операцій механізм здійснення банківських операцій.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Порядок реєстрації банків.
2. Учасники банку. Організаційно-правова форма банку.
3. Порядок створення та реєстрації філій, відділень та представництв банку. Організаційна структура діяльності банку (органи управління, функціо-нальні підрозділи і служби банків).
4. Суть ліцензування діяльності банків.
5. Порядок одержання банківських ліцензій.

6. Механізм одержання письмових дозволів на здійснення банківської діяльності. Шляхи реорганізації банків.
7. Порядок проведення злиття, приєднання, поділу, виділення, перетворення банків. Особливості добровільної і примусової реорганізації банків.
8. Характеристика банку як специфічної комерційної установи.
9. Сутність банківської діяльності.
10. Класифікація банківських інститутів.
11. Принципи організації роботи банку.
12. Банківські операції. Зміст і класифікація пасивних операцій. Сутність активних операцій. Послуги банків.
13. Реалізація функцій банку.
14. Банківські об'єднання їх типи та порядок створення.

План семінару: (проблемні питання і завдання, які спрямовують студента на їх обговорення)

1. Створення та реєстрація банку
2. Організаційна структура банку
3. Ліцензування банків та банківської діяльності
4. Умови та порядок реорганізації банку
5. Види комерційних банків та їх організаційна структура
6. Функції комерційного банку
7. Банківські об'єднання: їх суть, види та тенденції розвитку в Україні
8. Види банківських операцій та послуг
9. Комерційна основа банківських операцій

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

Підготовка доповідей, рефератів

1. Відмінності у діяльності між комерційними банками та спеціалізованими фінансовими інститутами.
2. Діяльності кредитних спілок.
3. Банківські об'єднання: їх суть, види та тенденції розвитку в Україні

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, виконання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Закон України "Про банки і банківську діяльність" № 2121-III від 07.12.00 (з урахуванням змін).
2. Постанова Правління Національного банку України Положення про порядок реєстрації та ліцензування банків, відкриття відокремлених підрозділів N 306 від 08.09.2011 (з урахуванням змін).

Основна та допоміжна література:

1. Реверчук С.К. Банківська система: навч. підручник. / Реверчук С.К. – Львів «Магнолія 2006», 2017. - 400 с.
2. Скоморович І. Г. Банківські операції : навч. посіб. / І. Г. Скоморович. – К. : Ліра-К, 2014. – 484 с
3. Єпіфанов А. О. Операції комерційних банків : навч. посіб. / А. О. Єпіфанов. – К. : Ліра-К, 2015. – 523 с.
4. Вовчак О.Д. Кредит і банківська справа : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / О.Д. Вовчак, Н.М. Руцишин. – Львів: В-во ЛКА, 2008. –324с.
5. Банківська справа
6. Економіка, фінанси, право.
7. Вісник НБУ
Інтернет ресурси:
1. НБУ <http://www.bank.gov.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

План семінарського заняття № 5. 6

Тема № 5 Формування ресурсів комерційного банку

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок»

Мета семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з теми, яка стосується наступних питань: склад ресурсів комерційного банку; економічна сутність пасивних операцій банків; порядок формування статутного фонду, резервного та спеціальних фондів банку; ознайомитись з факторами формування депозитної бази банку; зрозуміти механізм здійснення депозитних і недепозитних операцій різних видів.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Сутність, склад і характеристика ресурсів банку.
2. Власний капітал: функції та структура. Регулятивний капітал. Структура основного і додаткового капіталу.
3. Порядок формування статутного фонду.
4. Резервний та спеціальні фонди банку.
5. Залучені кошти. Депозити, їх класифікація, характерні особливості. Форми мобілізації ресурсів.
6. Процентна політика банку та способи нарахування процентів. Фактори процентної ставки.
7. Джерела запозиченого капіталу. Емісія та продаж облігацій. Міжбанківські кредити: терміни та порядок використання. Кредити Національного банку України: види, вимоги, порядок здійснення.
8. Макроекономічні умови формування запозичених коштів банку.

План семінару: (проблемні питання і завдання, які спрямовують студента на їх обговорення)

1. Види та класифікація банківських ресурсів
2. Склад, структура та джерела формування капіталу банку
3. Суть, значення та характеристика залученого капіталу банку
4. Суть, значення та характеристика запозичених банківських ресурсів

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

Підготовка доповідей, рефератів

1. Система гарантування вкладів фізичних осіб.
2. Запозичення коштів як напрям формування ресурсів комерційного банку.
3. Депозитна політика комерційних банків.
4. Сутність та структура ризиків залучення коштів банками.
5. Особливі види депозитних рахунків вітчизняних банків.
6. Запозичення ресурсів: досвід зарубіжних комерційних банків.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, виконання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Закон України "Про банки і банківську діяльність" № 2121-III від 07.12.00 (з урахуванням змін).
2. Постанова Правління Національного банку України "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства" № 494 від 15.08.2014 (з урахуванням змін).
3. Постанова Правління Національного банку України "Про механізм оперативного підтримання ліквідності банків" № 48 від 06.02.2014 (з урахуванням змін).

Основна та допоміжна література:

1. Копилюк О.І. Банківські операції : навч. посібник / О.І.Копилюк, О.М. Музичка. [2-ге вид., випр. і доп.]– К.: Центр учбової літератури, 2012. – 536 с.
2. Котковський В.С. Банківський нагляд / Котковський В.С., Головка С.І., Неівестна О.В., Мстоян К.В. : навч. посібник. . – Львів «Магнолія 2006», 2016. - 314с.
3. Михайловська А. М. Банківські операції : навч. посіб. / А. М. Михайловська. – К. : Ліра–К, 2014. – 648 с.
4. Скоморович І. Г. Банківські операції : навч. посіб. / І. Г. Скоморович. – К. : Ліра-К, 2014. – 484 с
5. Банківська справа
6. Фінанси України.

Інтернет ресурси:

1. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua/>
2. Українське право <http://www.ukrpravo.com/>
3. НБУ <http://www.bank.gov.ua/>
4. АУБ <http://http://aub.org.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

План семінарського заняття № 7,8

Тема № 6 Розрахунково-касові операції банків

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок»

Мета семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з теми, яка стосується організації послуг банків із розрахунково-касового обслуговування, з'ясування сутності розрахунково-касового обслуговування, визначення проблем та перспектив розвитку касових послуг банків України.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Як відкрити поточний рахунок в національній валюті
2. Порядок відкриття рахунків фізичним особам
3. В чому особливості відкриття рахунків в іноземній валюті
4. Охарактеризуйте порядок закриття банківського рахунку.
5. Охарактеризуйте основні принципи здійснення безготівкових розрахунків.
6. Які відмінності розрахункових і платіжних документів від комерційних
7. Який порядок здійснення розрахунків платіжними дорученнями
8. Розрахунки чеками та їх особливості
9. Види акредитивів та здійснення розрахунків за їх допомогою.
10. В чому відмінності між простим і переказним векселем? Опишіть механізм їх дії.
11. Види СЕП, рівні функціонування СЕП.
13. Суть, призначення, умови створення МСЕП.
14. Відмінності між платіжними і кредитними картками.
15. Порядок розрахунків за допомогою дебетних карток і карток для оплати праці.
16. Призначення та основні принципи здійснення касових операцій банками.
17. Організація банками прийому грошей в касу.
18. Організація діяльності видаткових кас. Основні вимоги до видачі коштів.
19. Опишіть механізм видачі готівки через банкомати.

План семінару: (проблемні питання і завдання, які спрямовують студента на їх обговорення)

1. Загальні основи організації безготівкових розрахунків.
2. Порядок відкриття рахунків у банку.
3. Форми безготівкових розрахунків та їх характеристика.
4. Міжбанківські розрахунки.
5. Касові операції банків

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

Підготовка доповідей, рефератів

1. Порядок визначення платіжності банкнот та монет.
2. Особливості транспортування грошової виручки через службу інкасації банку.
3. Характеристика платіжних систем, що використовуються в Україні для забезпечення проведення розрахунків на її території та за її межами.
4. Форми безготівкових розрахунків.
5. Особливості міжбанківських розрахунків.
6. Проблеми емісії банкнот в Україні та шляхи їх вирішення.
7. Особливості емісії банкнот у зарубіжних країнах.
8. Історія виникнення та запровадження пластикових карток.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, виконання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Закон України "Про банки і банківську діяльність" № 2121-III від 07.12.00 (з урахуванням змін).
2. Постанова Правління Національного банку України "Про внесення змін до Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах" № 499 від 18.08.2014 (з урахуванням змін).
3. Постанова Правління Національного банку України "Про затвердження Змін до Положення про відкриття та функціонування кореспондентських рахунків банків – резидентів та нерезидентів в іноземній валюті та кореспондентських рахунків банків-нерезидентів у гривнях", № 172 від 17.05.2013 (з урахуванням змін).
4. Постанова Правління Національного банку України "Про врегулювання питань щодо приймання готівки для подальшого її переказу" № 42 від 12.02.2013 (з урахуванням змін).
5. Постанова Правління Національного банку України "Про затвердження Змін до Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні" № 45 від 18.02.2013 (з урахуванням змін).

Основна та допоміжна література:

1. Кузнецова С. А. Банківська система : навч. посіб. / С. А. Кузнецова. – К. : ЦУЛ, 2013. – 400 с.
2. Михайловська А. М. Банківські операції : навч. посіб. / А. М. Михайловська. – К. : Ліра-К, 2014. – 648 с.
3. Єпіфанов А. О. Операції комерційних банків : навч. посіб. / А. О. Єпіфанов. – К. : Ліра-К, 2015. – 523 с.
4. Банківська справа

Інтернет ресурси:

1. НБУ <http://www.bank.gov.ua/>
2. АУБ <http://aub.org.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

План семінарського заняття № 9,10

Тема № 7. Кредитні операції комерційних банків

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок»

Мета семінару: засвоїти теоретичні основи, функції та принципи банківського кредитування; ознайомитись з основними етапами процесу банківського кредитування; отримати практичні навички розрахунку сум погашення кредиту.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Методи попередження та мінімізації кредитних ризиків.
2. Фактори, що впливають на розмір банківської процентної ставки.
3. Форми матеріального і нематеріального забезпечення кредитів.

План семінару: (проблемні питання і завдання, які спрямовують студента на їх обговорення)

1. Суть, призначення та функції кредиту. Класифікація банківських кредитів.
Принципи, умови й етапи кредитування
2. Порядок надання та погашення окремих видів банківських кредитів
3. Характеристика споживчого банківського кредиту
4. Форми забезпечення повернення кредитів

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

1. Особливості споживчого банківського кредитування
2. Розвиток іпотечного кредитування в Україні

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, виконання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Закон України "Про банки і банківську діяльність" № 2121-III від 07.12.00 (з урахуванням змін).
2. Постанова Правління НБУ Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями від 30 червня 2016 року № 351

Основна і додаткова література

1. Васюренко О.В. Банківські операції: навч. посібник / О.В. Васю-ренко. - 6-те вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2008. - 318 с.

2. Кузнецова С. А. Банківська система : навч. посіб. / С. А. Кузнецова. – К. : ЦУЛ, 2013. – 400 с.
3. Михайловська А. М. Банківські операції : навч. посіб. / А. М. Михайловська. – К. : Ліра–К, 2014. – 648 с.
4. Реверчук С.К. Банківська система: навч. підручник. / Реверчук С.К. – Львів «Магнолія 2006», 2017. - 400 с.
5. Функціонування банківського сектору та кредитної кооперації: теорія і практика: Монографія /Брітченко І.Г., Пантелеймоненко А.О., Прасолова С.П., Нікітін А.В. та ін.; під наук. ред. Проф. Брітченка І.Г. - Полтава РВВ ПУЕТ, 2010 р. - 152 с.
6. Сало І. В. Формування та реалізація кредитної політики банку : монографія / І. В. Сало. – К. : Ліра-К, 2015. – 176 с.

Інтернет ресурси:

1. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua/>
2. Українське право <http://www.ukrpravo.com/>
3. НБУ <http://www.bank.gov.ua/>
4. АУБ <http://http://aub.org.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

План семінарського заняття № 11

Тема 8. Операції банків з векселями

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок»

Мета семінару: засвоїти теоретичні основи видів та операцій з векселями.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Види векселів: простий і переказний; комерційний, фінансовий, підроблений, дружній, бронзовий.

2. Обов'язкові реквізити векселя.
3. Зміст операції врахування (дисконту) та переврахування векселів. Розрахунок дисконту.
4. Сутність і форми кредитів під заставу векселів. Порядок надання позики. Авалування векселя. Акцептні операції банків.
5. Інкасування і доміциляція векселів

План семінару: (проблемні питання і завдання, які спрямовують студента на їх обговорення)

1. Форми забезпечення повернення кредитів
2. Характеристика та види векселів. Види операцій

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

1. Розвиток іпотечного кредитування в Україні
2. Правове забезпечення вексельного обігу

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, виконання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

3. Закон України "Про банки і банківську діяльність" № 2121-III від 07.12.00 (з урахуванням змін).
 4. Постанова Правління НБУ Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями від 30 червня 2016 року № 351
- Основна і додаткова література
7. Васюренко О.В. Банківські операції: навч. посібник / О.В. Васю-ренко. - 6-те вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2008. - 318 с.
 8. Кузнецова С. А. Банківська система : навч. посіб. / С. А. Кузнецова. – К. : ЦУЛ, 2013. – 400 с.
 9. Михайловська А. М. Банківські операції : навч. посіб. / А. М. Михайловська. – К. : Ліра-К, 2014. – 648 с.
 10. Реверчук С.К. Банківська система: навч. підручник. / Реверчук С.К. – Львів «Магнолія 2006», 2017. - 400 с.
 11. Функціонування банківського сектору та кредитної кооперації: теорія і практика: Монографія /Брітченко І.Г., Пантелеймоненко А.О., Прасолова С.П., Нікітін А.В. та ін.; під наук. ред. Проф. Брітченка І.Г. - Полтава РВВ ПУЕТ, 2010 р. - 152 с.
 12. Сало І. В. Формування та реалізація кредитної політики банку : монографія / І. В. Сало. – К. : Ліра-К, 2015. – 176 с.

Інтернет ресурси:

5. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua/>
6. Українське право <http://www.ukrpravo.com/>

7. НБУ <http://www.bank.gov.ua/>

8. АУБ <http://http://aub.org.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

План семінарського заняття № 12

Тема № 9. Операції комерційних банків з цінними паперами

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок»

Мета семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з тем, які стосується наступних питань: види операцій з цінними паперами, позитивні та негативні сторони участі комерційних банків в інвестиційному процесі.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Поняття, структура та сутність інструментів фінансового ринку.
2. Загальна характеристика діяльності банків на ринку цінних паперів.
3. Емісійні операції банків.
4. Заставні операції банків з цінними паперами.
5. Професійна діяльність банків на ринку цінних паперів.
6. Операції банків в якості учасників депозитарної системи.
7. Посередницькі та комісійні операції банків з цінними паперами.

План семінару: (проблемні питання і завдання, які спрямовують студента на їх обговорення)

1. Місце та роль комерційних банків на ринку цінних паперів
2. Характеристика діяльності банків на ринку цінних паперів
3. Операції банків з цінними паперами

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

1. Операції банків з цінними паперами.
2. Особливості банківського кредитування під заставу векселів.
3. Ринок цінних паперів України, його учасники
4. Управління ризиками з операцій з цінними паперами.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, виконання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Закон України "Про банки і банківську діяльність" № 2121-III від 07.12.00 (з урахуванням змін).
2. Основна і додаткова література
3. Котковський В.С. Банківський нагляд / Котковський В.С., Головка С.І., Неізнана О.В., Мстоян К.В. : навч. посібник. . – Львів «Магнолія 2006», 2016. - 314с.
4. Кузнецова С. А. Банківська система : навч. посіб. / С. А. Кузнецова. – К. : ЦУЛ, 2013. – 400 с.
5. Михайловська А. М. Банківські операції : навч. посіб. / А. М. Михайловська. – К. : Ліра-К, 2014. – 648 с.
6. Банківські операції /Михайловська І.М., Олійник А.В.: навч. посібник. – Львів «Магнолія 2006», 2017. - 648с.
7. Онищенко О. Л. Банківські гарантії : монографія / О. Л. Онищенко. – К. : Ліра-К, 2014. – 288 с.
8. Реверчук С. К. Банківська система : підручник / С. К. Реверчук. – К. : Ліра-К, 2014. – 400 с.
9. Реверчук С.К. Банківська система: навч. підручник. / Реверчук С.К. – Львів «Магнолія 2006», 2017. - 400 с.

Інтернет ресурси:

1. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua/>
2. Українське право <http://www.ukrpravo.com/>
3. НБУ <http://www.bank.gov.ua/>
4. АУБ <http://http://aub.org.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

План семінарського заняття № 13

Тема 9. Інвестиційні банківські операції

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок»

Мета семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з тем, які стосується наступних питань: види операцій з цінними паперами, позитивні та негативні сторони участі комерційних банків в інвестиційному процесі; інвестиційні банківські операції.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Поняття, структура та сутність інструментів фінансового ринку.
2. Інвестиційні операції банків з цінними паперами.
3. Сутність андеррайтингу, його місце серед операцій банків з цінними паперами.
4. Банківське інвестування в цінні папери та інвестиційний ризик.
5. Операції банків в якості учасників депозитарної системи.

План семінару: (проблемні питання і завдання, які спрямовують студента на їх обговорення)

1. Суть, значення та класифікація банківських інвестицій
2. Інвестиційний портфель банку та його класифікація
3. Концепція формування інвестиційного портфеля банку

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

1. Інвестиційна діяльність комерційних банків з цінними паперами.
2. Довгострокове кредитування як форма участі банку в інвестиційному процесі.
3. Ринок цінних паперів України, його учасники
4. Управління ризиками з операцій з цінними паперами.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, виконання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

10. Закон України "Про банки і банківську діяльність" № 2121-III від 07.12.00 (з урахуванням змін).
11. Основна і додаткова література
12. Котковський В.С. Банківський нагляд / Котковський В.С., Головка С.І., Неізнана О.В., Мстоян К.В. : навч. посібник. . – Львів «Магнолія 2006», 2016. - 314с.

13. Кузнецова С. А. Банківська система : навч. посіб. / С. А. Кузнецова. – К. : ЦУЛ, 2013. – 400 с.
14. Михайловська А. М. Банківські операції : навч. посіб. / А. М. Михайловська. – К. : Ліра-К, 2014. – 648 с.
15. Банківські операції /Михайловська І.М., Олійник А.В.: навч. посібник. – Львів «Магнолія 2006», 2017. - 648с.
16. Онищенко О. Л. Банківські гарантії : монографія / О. Л. Онищенко. – К. : Ліра-К, 2014. – 288 с.
17. Реверчук С. К. Банківська система : підручник / С. К. Реверчук. – К. : Ліра-К, 2014. – 400 с.
18. Реверчук С.К. Банківська система: навч. підручник. / Реверчук С.К. – Львів «Магнолія 2006», 2017. - 400 с.

Інтернет ресурси:

5. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua/>
6. Українське право <http://www.ukrpravo.com/>
7. НБУ <http://www.bank.gov.ua/>
8. АУБ <http://http://aub.org.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

План семінарського заняття № 14

Тема № 10 Операції банків в іноземній валюті.

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок»

Мета семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з теми, яка стосується наступних питань: механізм банківського забезпечення інтересів покупців і продавців у процесі міжнародних розрахунків.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Зміст валютних операцій. Класифікація банківських операцій з іноземною валютою.

2. Поточний і депозитний рахунки в іноземній валюті: відкриття, порядок зарахування і видачі коштів.
3. Банківський переказ, інкасо, акредитив. Схеми розрахунків.
4. Операції банку на міжбанківському валютному ринку. Класифікація валютних угод: овернайт, спот, форвард, своп.
5. Валютні ризики: комерційні. Внутрішні та зовнішні методи регулювання ризиків.

План семінару: (проблемні питання і завдання, які спрямовують студента на їх обговорення)

1. Суть, значення та загальна характеристика валютних операцій банку
2. Неторговельні операції банків в іноземній валюті
3. Характеристика основних форм міжнародних розрахунків

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

2. Операції з обміну готівкової іноземної валюти через мережу обмінних пунктів.
4. Операції з дорожніми чеками.
5. Послуги з переказу коштів фізичних осіб за кордон
6. Роль кредиту в забезпеченні зовнішньоекономічної діяльності.
7. Основні характеристики та параметри сучасних форм кредитування зовнішньої торгівлі.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, виконання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Постанова Правління Національного банку України "Про встановлення розміру обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті" від 12.05.2014 № 271
2. Постанова Правління Національного банку України "Про внесення змін до Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах" № 499 від 18.08.2014 (з урахуванням змін).
3. Постанова Правління Національного банку України "Про затвердження Змін до Положення про відкриття та функціонування кореспондентських рахунків банків – резидентів та нерезидентів в іноземній валюті та кореспондентських рахунків банків-нерезидентів у гривнях", № 172 від 17.05.2013 (з урахуванням змін).

Основна та допоміжна література:

1. Котковський В.С. Банківський нагляд / Котковський В.С., Головка С.І., Неівестна О.В., Мстоян К.В. : навч. посібник. . – Львів «Магнолія 2006», 2016. - 314с.

2. Банківські операції /Михайловська І.М., Олійник А.В.: навч. посібник. – Львів «Магнолія 2006», 2017. - 648с.
3. Онищенко О. Л. Банківські гарантії : монографія / О. Л. Онищенко. – К. : Ліра-К, 2014. – 288 с.
4. Факторинг : навч. посібник / О.Д. Вовчак, Г.Є. Шпаргало, Т.Я. Андрейків. – К. :Знання, 2012. – 247 с.

Інтернет ресурси:

1. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua/>
2. Українське право <http://www.ukrpravo.com/>
3. НБУ <http://www.bank.gov.ua/>
4. АУБ <http://http://aub.org.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

План семінарського заняття № 15

Тема № 11. Нетрадиційні операції та банківські послуги в Україні

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок»

Мета семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з теми, яка стосується наступних питань: нетрадиційні операції та банківські послуги.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Причини виникнення нетрадиційних банківських операцій та послуг. Ознаки банківських послуг, їх види: Договори для їхнього оформлення.
2. Лізинг: об'єкти і суб'єкти лізингу. Операційний та фінансовий лізинг: ознаки. Організація лізингового процесу.
3. Відмінності гарантії від поруки, її сутність. Договір доручення та договір комісії: зміст, спільне та відмінне.
4. Зміст консультаційних та інформаційних послуг.

5. Трстові послуги: сутність, суб'єкти та види. Послуги на користь фізичних і юридичних осіб.
6. Поняття факторингу і форфейтингу

План семінару: (проблемні питання і завдання, які спрямовують студента на їх обговорення)

1. Лізинг. Факторинг. Форфейтинг
2. Посередницькі та інформаційні (консультативні, інформаційні) послуги.
3. Трстові послуги

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

1. Сучасні тенденції розвитку банківських послуг

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, виконання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

4. Постанова Правління Національного банку України "Про встановлення розміру обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті" від 12.05.2014 № 271
5. Постанова Правління Національного банку України "Про внесення змін до Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах" № 499 від 18.08.2014 (з урахуванням змін).
6. Постанова Правління Національного банку України "Про затвердження Змін до Положення про відкриття та функціонування кореспондентських рахунків банків – резидентів та нерезидентів в іноземній валюті та кореспондентських рахунків банків-нерезидентів у гривнях", № 172 від 17.05.2013 (з урахуванням змін).

Основна та допоміжна література:

5. Котковський В.С. Банківський нагляд / Котковський В.С., Головка С.І., Неізнана О.В., Мстоян К.В. : навч. посібник. . – Львів «Магнолія 2006», 2016. - 314с.
6. Банківські операції /Михайловська І.М., Олійник А.В.: навч. посібник. – Львів «Магнолія 2006», 2017. - 648с.
7. Онищенко О. Л. Банківські гарантії : монографія / О. Л. Онищенко. – К. : Ліра-К, 2014. – 288 с.
8. Факторинг : навч. посібник / О.Д. Вовчак, Г.Є. Шпаргало, Т.Я. Андрейків. – К. :Знання, 2012. – 247 с.

Інтернет ресурси:

5. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua/>
6. Українське право <http://www.ukrpravo.com/>
7. НБУ <http://www.bank.gov.ua/>

8. АУБ <http://http://aub.org.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

План семінарського заняття № 16

Тема 12 . Забезпечення фінансової стійкості банків

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок»

Мета і завдання семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з тем, які стосуються дослідженню теоретичних положень, концептуальних засад та практичних аспектів регулювання банківської діяльності в умовах глобальних викликів.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Банківський нагляд: мета, суб'єкти, основні завдання.
2. Необхідність, значення банківського регулювання.
3. Форми регулювання банківської діяльності.
4. Розрахунок показників ліквідності та дохідності банку.
5. Управління активами і пасивами банків.
6. Забезпечення фінансової стійкості банківських установ.

План семінару: (проблемні питання і завдання, які спрямовують студента на їх обговорення)

1. Суть, необхідність, значення та завдання банківського регулювання.
2. Форми регулювання банківської діяльності.
3. Об'єкти та суб'єкти банківського маркетингу.

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

1. Забезпечення фінансової стійкості банківських установ: вітчизняний і зарубіжний досвід
2. Практичні аспекти регулювання банківської діяльності.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, виконання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Постанова Правління НБУ Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями від 30 червня 2016 року № 351
2. Постанова Правління НБУ Про схвалення Методики розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні від 2 червня 2009 року № 315
3. Постанова Правління Національного банку України "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства" № 494 від 15.08.2014 (з урахуванням змін).
4. Постанова Правління Національного банку України "Про механізм оперативного підтримання ліквідності банків " № 48 від 06.02.2014 (з урахуванням змін).

Основна та допоміжна література:

1. Вовчак О.Д. Маркетинг в банку : навч. посібник / О.Д.Вовчак, О.І. Завійська, Ю.О. Самура. – Львів : Видавництво ЛКА, 2008. – 360 с.
2. Котковський В.С. Банківський нагляд / Котковський В.С., Головка С.І., Неізнана О.В., Мстоян К.В. : навч. посібник. . – Львів «Магнолія 2006», 2016. - 314с.
3. Маркетинг у банку: навч.-метод. посібник / А.В. Нікітін, Т.Г. Іванова, І.Г. Брітченко, О.М. Момот. - К. : КНЕУ, 2010. - 474 с.
4. Михайловська А. М. Банківські операції : навч. посіб. / А. М. Михайловська. – К. : Ліра–К, 2014. – 648 с.
5. Єгоричева С. Б. Організація фінансового моніторингу в банках : навч. посіб. / С. Б. Єгоричева. – К. : ЦУЛ, 2014. – 292 с.

Фінансовий механізм управління ліквідністю банку : монографія / [Бурденко І. М., Дмитрієв Є. Є., Ребрик Ю. С., Серпенінова Ю. С.]. – Суми : Університетська книга, 2015. – 136 с.

Інтернет ресурси:

1. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua/>
2. Українське право <http://www.ukrpravo.com/>
3. НБУ <http://www.bank.gov.ua/>
4. АУБ <http://http://aub.org.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор
Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

РОЗДІЛ 4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

<i>Критерії оцінки семінарських занять (СРС)</i>
<p>- повна відповідь на питання, розгорнутий, вичерпний виклад змісту питання; повний перелік необхідних для розкриття змісту питання категорій та законів;</p> <p>правильне розкриття змісту категорій та законів, механізму їх взаємозв'язку і взаємодії;</p> <p>здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки та узагальнення, знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів їх представників;</p> <p>уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їх риси та форми виявлення;</p> <p>демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;</p> <p>використання актуальних фактичних та статистичних даних, матеріалів останніх подій в економічній та фінансовій сфері в країні та за її межами;</p> <p>знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод, обов'язкове посилання на них під час розкриття питань;</p> <p>знання точних назв і функцій національних та міжнародних фінансово-кредитних установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні.</p> <p>СРС: Розгорнутий, вичерпний виклад змісту питань; опрацювання необхідних нормативно-правових актів; використані матеріали періодичних наукових видань; посилання на опрацьовані джерела при висвітленні питань; використані матеріали з практики роботи банківських установ.</p>
<p>- відповідь на питання</p> <p>порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, указаних вище (якщо він потрібний для вичерпного розкриття питання);</p> <p>при розкритті змісту в цілому правильно за зазначеними вимогами все ж таки студентом допущені помилки під час використання цифрового матеріалу, посилання на конкретні історичні періоди та факти, неточності у формулюванні термінів і категорій, проте з допомогою викладача він швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді.</p> <p>СРС: Порівняно з виконанням роботи на найвищий бал не зроблено одного з перелічених пунктів указаних вище</p>
<p>- відповідь на питання</p> <p>порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття двох з пунктів, указаних вище (якщо вони потрібні для вичерпного розкриття питання);</p> <p>одночасно мають місце обидва типи недоліків, які окремо характеризують критерії щодо 4 балів;</p> <p>відповідь малообґрунтована, неповна;</p> <p>студент не знайомий з законодавчими матеріалами, матеріалами періодичності преси з фінансових та загальноекономічних питань;</p> <p>студент лише з допомогою викладача може зрозуміти та виправити свої помилки.</p> <p>СРС: Робота недостатньо обґрунтована, неповна; використані матеріали лише підручника.</p>
<p>- відповідь на питання</p> <p>порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття трьох чи більше пунктів</p>

вказаних вище (якщо вони потрібні для вичерпного розкриття питання);
одночасно мають місце два чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерії 3 балів;
у відповіді відсутні належні докази і аргументи, зроблені висновки не відповідають загальноприйнятим, хибні;
характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів суть питання чи не знає правильної відповіді;
Допущені грубі помилки і студент не може їх виправити.
СРС: Робота виконана не в повному обсязі;
використані матеріали лише підручника.

- відповідь на питання
характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів суть питання чи не знає правильної відповіді;
Допущені грубі помилки і студент не може їх виправити.
СРС: Самостійна робота не виконана

Укладач **Блашук-Дев'яткіна Н.З. к.е.н., доцен**